

Naam voorstel 14005588	Brief GS van 1 april 2014 over herdenking 70 jaar Slag om de Schelde
Betreft vergadering	Provinciale Staten 25 april 2014
Te verzenden aan	Statenbreed
Verzenddatum	10 april 2014
Commissiegriffier	Margreeth Trimpe 0118 - 63 14 37 me.trimpe@zeeland.nl
Statenadviseur	
Inhoudelijk ambtenaar	J.L. Verduijn 0118 – 63 13 08 jl.verduijn@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	B.J. de Reu

Inhoudelijk	
Aanleiding	Vijfjaarlijkse provinciale herdenking van de bevrijding van Zeeland in WO II
Bevoegdheid	GS
Wat stellen GS voor?	Kennis te nemen van de brief.
Toelichting	
Kosten en dekking	n.v.t.
Overige informatie	Het afdoeningsvoorstel aan PS is deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

14005588

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van: -
uw kenmerk: -
ons kenmerk: 14004235
afdeling: Mobiliteit en Samenleving
bijlage(n): 1
behandeld door: J.L. Verduijn
doorkiesnummer: 0118-631308
onderwerp: Herdenking 70 jaar Slag om de Schelde

De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
p/a Statengriffie

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. SG	AMBT.
AFD. TERMIN	Doosse
DATUM	- 1 APR. 2014
DOC.NR.	14005588
ZAAK NR.	
CLASS.	

verzonden: **- 1 APR. 2014**

Middelburg, 1 april 2014

Geachte voorzitter,

Provinciale Staten van Zeeland hebben in februari 2011 ingestemd met een voorstel van Gedeputeerde Staten van Zeeland om vanaf 2014 elke vijf jaar een provinciale herdenking van de bevrijding van Zeeland in WO II (Slag om de Schelde) te (laten) organiseren.

In dit kader zijn op initiatief van het Bevrijdingsmuseum Zeeland en in overleg met de Zeeuwse gemeenten, oorlogsmusea en herdenkingscomités een tweetal initiatieven ontwikkeld, te weten een Zeeuwse variant op de Liberation Route Europe en twee bevrijdingstours op respectievelijk 25 oktober en 1 november a.s.

Ter nadere duiding treft u in bijlage een beschrijving van deze initiatieven aan.

Het Bevrijdingsmuseum Zeeland heeft aan ons college verzocht om de hiervoor genoemde initiatieven in overleg met andere Zeeuwse organisaties en overheden verder vorm te mogen geven en uit te voeren. Dit gelet op het feit dat het museum in de provinciale cultuurnota 2013-2015 is aangemerkt als één van de themamusea in Zeeland. Wij hebben ingestemd met dit verzoek van het Bevrijdingsmuseum Zeeland, omdat hiermee uitvoering wordt gegeven aan voornoemd Statenbesluit en recht wordt gedaan aan de provinciale herdenking van 70 jaar Slag om de Schelde.

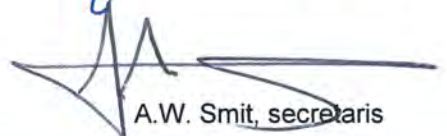
Wij zullen het Bevrijdingsmuseum desgevraagd en binnen onze mogelijkheden bij de Bevrijdingstours protocolaire en facilitaire ondersteuning bieden. Dit gelet op de verwachte aanwezigheid van een aantal ambassadeurs van landen die destijds waren betrokken bij de bevrijding van Zeeland.

Onze bijdrage aan de Liberation Route Zeeland zal vooralsnog bestaan uit ambtelijke en bestuurlijke inbreng bij de voorgenomen publiek-private financiering van dit initiatief. Voor een financiële bijdrage aan deze activiteit zien wij op dit moment, gelet op de bezuinigingen op het cultuurbudget geen mogelijkheden. Wel willen wij bezien indien er vrijval binnen het cultuurbudget 2014 en 2015 ontstaat er toch een bijdrage beschikbaar kan worden gesteld.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

BIJLAGE

bij brief dd. 19 maart 2014 van de Stichting Bevrijdingsmuseum Zeeland aan het College van Gedeputeerde Staten van Zeeland inzake de realisatie van de Liberation Route Europe in Zeeland en de activiteiten in het kader van 70 jaar Slag om de Schelde.

Realisatie Zeeuwse variant op de Liberation Route Europe

Doel van de Liberation Route Europe is om tussen 2014 en 2018 vanaf de Normandische stranden door geheel West-Europa locaties te creëren waarbij iedereen die deze aandoet, zich kan laten voorlichten over de gebeurtenissen vanaf 6 juni 1944 (D-Day) tot aan de overgave van Nazi-Duitsland in mei 1945. De routes zullen een geïntegreerd fysiek en digitaal netwerk gaan vormen van herdenken, herinneren en beleven en een bijdrage leveren aan grensoverschrijdende vrijetijdsbesteding en toerisme. In de regio Arnhem-Nijmegen-Eindhoven en het oosten van Brabant en met als thema Market Garden is hier al mee gestart en ook in West-Brabant staat men op het punt tot uitrol te komen.

De Liberation Route Europa maakt via zgn. Points of Interest in het landschap zichtbaar waar belangrijke gebeurtenissen tijdens de bevrijding in 1944-1945 plaatsvonden. Via een drager (een trappaal, een kei of een ander middel) worden deze locaties gemarkeerd. Bezoekers kunnen hier een hoorspel beluisteren over de gebeurtenissen op deze plekken in WOII. Dit gebeurt op zo'n manier dat de geschiedenis leefbaar en voelbaar wordt. Daarnaast kunnen bezoekers met moderne communicatiemiddelen, zoals Tablet en Smartphone meer informatie verkrijgen. Dit kan onder andere in de vorm van authentieke en geanimeerde film, foto en interactieve kaarten van de locaties. Tevens kan worden doorverwezen naar andere locaties in de directie omgeving, b.v. musea.

In 1944 waren er twee veldslagen in West-Europa die van beslissende betekenis waren voor het einde van Nazi-Duitsland. Als eerste waren dat de landingen op de kusten van Normandië op 6 juni 1944 met de daarop volgende opmars door Frankrijk en België. De tweede doorslaggevende slag was de strijd om de Westerschelde waardoor de havens van Antwerpen weer in gebruik konden worden genomen om het vastgelopen geallieerde offensief te kunnen bevoorraden en de finale opmars door Duitsland te beginnen. In de Zeeuwse variant van de Liberation Route Europe zullen deze cruciale operaties in de bevrijding van West-Europa, de Slag om de Schelde en de operaties die daar rechtstreeks aan zijn verbonden in de provincie Zeeland, worden belicht. Daarbij zal nauwe aansluiting worden gezocht met de uitvoering in en rond Bergen op Zoom, maar ook met de Canadese autoriteiten. Laatstgenoemden hebben aangegeven dit initiatief inhoudelijk te willen ondersteunen.

De Stichting Liberation Route Europe is de concepteigenaar van de Liberation Route. Om een goede en voor de bezoeker een logische aansluiting te verzorgen van alle Points of Interest (POI), worden het concept en de vormgeving van de Liberation Route overgenomen. Er zal gestreefd worden naar een Zeeuws beeldmerk binnen het concept van de Stichting Liberation Route Europe.

Bij de selectie van de POI's en verhalen wordt rekening gehouden met een evenwicht tussen burger- en militaire gebeurtenissen. Om de oorlogsgeschiedenis van beide kanten te benaderen en een goed uitgebalanceerde weergave van de werkelijkheid te geven, wordt informatie aangeboden vanuit Geallieerd en Duits perspectief. Hierbij wordt rekening gehouden met bestaande gevoeligheden. Voor een complete beeldvorming is het van belang dat bezoekers musea en herinneringsplekken (zoals monumenten en begraafplaatsen) kunnen bezoeken. De Liberation Route Zeeland zorgt voor een logische verbinding tussen deze plaatsen. De opzet van de Liberation Route Zeeland sluit aan bij de opzet van het project Zeeuwse Ankers, dat thans wordt vormgegeven door SCEZ en ook bij het Interreg Twee Zeeën project Erfgoed WOII, waarvan de provincie Zeeland trekker is.

Bedoeling is om in 2014 als onderdeel van de 70 jarige herdenking Slag om de Schelde de eerste Zeeuwse POI('s) te realiseren op basis van publiek-private samenwerking. In de jaren daarna zullen meer POI's worden gerealiseerd. Voor deze gefaseerde uitrol is gekozen omwille van ontwikkeltijd en kostenefficiëntie. Het Bevrijdingsmuseum Zeeland zal op verzoek van de provincie Zeeland in overleg met Zeeuwse gemeenten, oorlogsmusea en herdenkingscomités het initiatief verder vormgeven.

Activiteiten in het kader van 70 jaar Slag om de Schelde

In 2009 bij de 65 jarige herdenking Slag om de Schelde zijn zogenaamde bevrijdingstours georganiseerd. Op vrijdag 30 oktober werd de route Bergen op Zoom – Nieuwdorp afgelegd over een afstand van ruim 70 kilometer met meer dan 100 voertuigen en ongeveer 600 deelnemers. Op zaterdag 31 oktober werd de route van Nieuwdorp naar Walcheren gereden over afstand ruim 65 kilometer en eveneens met meer dan 100 voertuigen en ongeveer 400 deelnemers. Beide dagen m.m.v. de Liberation Band, de Starlight Sisters, InterScaldis Pipes & Drums, Stichting Steun Bevrijders Walcheren, Koninklijk Legermuseum Brussel, Koninklijke Landmacht, Koninklijke Luchtmacht en Total NL (sponsor brandstof). Gelet op de reacties heeft het Zeeuws publiek deze activiteiten bijzonder gewaardeerd en is een herhaling in 2014 gerechtvaardigd.

Ter voorbereiding op de twee bevrijdingstours in 2014 is in de afgelopen periode overlegd met de Zeeuwse gemeenten en de gemeente Bergen op Zoom, Zeeuwse oorlogsmusea en bevrijdingscomités en tevens met onderdelen van defensie voor een breed scala aan ondersteuning. Verder zijn er de contacten gelegd met o.a. de Liberation Band, InterScaldis Pipes & Drums, Keep them Rolling, Keep them Landing, AWP Rekwisieten, Stichting Historische Vlucht Koninklijke Luchtmacht en Stichting Santa Fe (oude legervoertuigen). Daarbij zijn twee conceptprogramma's opgesteld.

Programma voor de Herinnerings- en Bevrijdingscolonne op 25 oktober 2014:

Een colonne uit Zeeuws-Vlaanderen zal, na een herdenkingsmoment op de Canadese oorlogsbegraafplaats te Adegem (Maldegem) starten en via West-Zeeuws Vlaanderen in Terneuzen aansluiten op een colonne uit Axel. Vervolgens zal de gezamenlijke colonne via de Westerscheldetunnel (is die datum tolvrij) naar Kapelle rijden. Die ochtend zullen genodigden worden ontvangen bij het Bevrijdingsmuseum Zeeland en samen met schoolkinderen uit Bergen op Zoom en de Zeeuwse gemeenten aansluiten bij een herdenking op de Sloedam. Voertuigen nemen schoolkinderen uit Bergen op Zoom en Zeeuwse gemeenten mee, die na de herdenkingsplechtigheid op de Sloedam de Mallard Wandeltocht zullen lopen (= jaarlijkse wandeltocht voor jong en oud met verschillende routes vanaf Sloedam naar Bevrijdingsmuseum in Nieuwdorp). De colonne verplaatst zich daarna via de oude Rijksweg en onder andere Kruiningen, Rilland en Woensdrecht naar de Canadees-Britse oorlogsbegraafplaats bij Bergen op Zoom. In de middag volgt de aankomst in Bergen op Zoom, vindt er een kranslegging plaats bij de Canadees-Britse oorlogsbegraafplaats en is er een defilé door Bergen op Zoom met als eindpunt de Markt. Daar volgt een parade met medewerking van o.a. een muziekkorps van de Koninklijke Landmacht en een ontvangst voor alle deelnemers, aangeboden door de gemeente Bergen op Zoom. De genodigden zullen na de ceremonie op de Sloedam worden ontvangen door de Provincie Zeeland en later op de dag aansluiten bij de herdenkingen en de intocht in Bergen op Zoom.

Programma voor de Herinnerings- en Bevrijdingscolonne op 1 november 2014:

Vanuit Breskens zal in de ochtend, na een herdenking van alle burgerslachtoffers in Zeeland in Zeeuws Vlaanderen in het bijzonder een colonne vertrekken in de richting van Middelburg. Hierbij sluit vanuit Baarland een colonne aan. De colonne op Walcheren start in Domburg. In Westkapelle zal worden gestart met een landing van commando's (weer en weder dienende) en de jaarlijkse herdenking bij het Polderhuis. Daarna zal eveneens een colonne starten via Zoutelande en Vlissingen naar Middelburg. In Vlissingen zal in de middag worden aangesloten bij de opening van de nieuw ingerichte Boulevard ter hoogte van de Oranjemolen. Mogelijk dat ook hier een landing onderdeel kan uitmaken van het programma. De colonnes zullen ook hier, zoals ook 25 oktober, worden begeleid door optredens van geselecteerde bands en orkesten. In de middag vindt de intocht plaats in Middelburg via de kaaien en Dam met als eindpunt het Damplein. Hier zal de jaarlijkse herdenking plaatsvinden op de Dam. Het programma eindigt met een ontvangst op het Abdijplein en de Markt (voertuigen). Op 1 november zal verder medewerking worden verleend door de Tamboers & Pijpers van de Marinierskapel en InterScaldis Pipes & Drums. Tijdens de activiteiten zullen veteranen aanwezig zijn en in ieder geval op 25 oktober ook de ambassadeur van Canada. Mogelijk dat ook de Minister van Veteranenzaken van Canada voor één van de activiteiten op bezoek komt.

De evenementen vereisen veel organisatie, maar ook veiligheid voor publiek en deelnemers. Er zullen de nodige vergunningen moeten worden verkregen en voldoende operationele EHBO'ers aanwezig moeten zijn, alsmede gedetailleerde communicatie (-plannen) met toezichthouders, o.a. de Veiligheidsregio's Zeeland en Midden-en West Brabant (Bergen op Zoom).